

Ks. Tomasz Nawracała  
Wydział Teologiczny UAM

**LAUDACJA Z OKAZJI NADANIA  
O. PROF. DR. HAB. ADAMOWI WOJTCZAKOWI  
HONOROWEGO CZŁONKOSTWA TOWARZYSTWA  
TEOLOGÓW DOGMATYKÓW**

Czcigodni Księża Profesorowie  
Szanowni Państwo  
Drogi Adamie

Jako Towarzystwo Teologów Dogmatyków pragniemy wyrazić naszą wdzięczność za pracę o. Adama Wojtczaka, misjonarza oblata Maryi Niepokalanej. Czynimy to w Gnieźnie, na wielkopolskiej ziemi, z której wywodzi się o. Adam i z którą związał swoją naukową działalność. Urodzony w Skalmierzycach, na terenie dzisiejszej diecezji kaliskiej, studia teologiczne odbył w Obrze w latach 1975–1981. To był okres afiliacji obrzańskiego seminarium do nowo powstałego Papieskiego Wydziału Teologicznego w Poznaniu.

W latach 1982–1987 studiował na KUL, gdzie pod kierunkiem ks. prof. Czesława Bartnika przygotował najpierw pracę licencjacką, a następnie rozprawę doktorską. Po powrocie do Wielkopolski podejmuje wykłady z teologii dogmatycznej w seminarium w Obrze, później w Seminarium Towarzystwa Chrystusowego dla Polonii zagranicznej oraz Arcybiskupim Seminarium Duchownym w Poznaniu. Wraz z utworzeniem w 1998 roku Wydziału Teologicznego na Uniwersytecie Adama Mickiewicza w Poznaniu objął stanowisko adiunkta. Na tym wydziale uzyskał w 2010 roku stopień doktora habilitowanego.

Awanse zawodowe łączył z funkcjami w zgromadzeniu. Był dyrektorem biblioteki, prefektem studiów, a także rektorem WSD Oblatów w Obrze. Jest członkiem naszego Towarzystwa, a także polskiego Towarzystwa Mariologicznego oraz korespondentem Papieskiej Międzynarodowej Akademii Maryjnej.

Zainteresowania naukowe o. prof. Wojtczaka skupiają się w teologii przede wszystkim na mariologii. Dorobek w tej dziedzinie można ująć w dwóch kategoriach.

Pierwszą stanowią prace z mariologii ogólnej, a zwłaszcza jej pogłębianie w klasycznych przejawach. Zainteresowanie Kościoła osobą i misją Maryi w dziejach zbawienia skupia się nie tyle na Jej wyglądzie zewnętrznym, ile bardziej na obrazie teologicznym nakreślonym przede wszystkim przez ewangelistów Łukasza i Jana, a w mniejszym stopniu przez Marka, Mateusza i Pawła Apostoła. Ten obraz ulegał pogłębieniu i ukształtował kult maryjny w Kościele. Jego przejawem są między innymi symboliczne inwokacje *Litanii loretańskiej* (np. Zwierciadło sprawiedliwości, Stolica mądrości, Przyczyno naszej radości, Różo duchowna), których źródła, symbolikę oraz znaczenie cierpliwie badał o. Adam. Maryjny rys Kościoła okazuje się konieczny do zachowania i wyrażenia tożsamości i obecności w świecie tegoż Kościoła. Jest on również wpisany w jego duchowość jako element stały i nieodzowny.

Ojciec Adam Wojtczak zauważa:

Pytanie o Maryję pozostaje zawsze pytaniem o chrześcijaństwo. Nie dlatego, że stanowi Ona jego centrum, lecz przez fakt, że ma w nim kluczowe znaczenie z racji szczególnej wspólnoty życia i misji z Chrystusem. [...] Łączy ona misterium Boga z rzeczywistością stworzoną, ludzką i historyczną: daje Kościołowi coś, czego Jezus nie mógł dać w tej formie, a mianowicie wskazuje na teandryczną strukturę rzeczywistości zbawczej: człowiek został całkowicie włączony w odpowiedzialne współdziałanie w wydarzeniu Odkupienia. W tym tkwi jej specyfika<sup>1</sup>.

Konsekwencją takiego podejścia jest wysiłek i odwaga tworzenia mariologii integralnej, z całościowym spojrzeniem w opozycji do mariologii przyczynkarskiej. Taka synteza jest potrzebna, jeśli chce się pójść dalej, pracując nad pogłębieniem oraz aktualizacją mariologii. Ukazywanie wielorakiej obecności Maryi w misji Kościoła przyczynia się do pogłębiania duchowości oraz kultu maryjnego, a jednocześnie zabezpiecza przed tkliwym sentymentalizmem lub oschłym racjonalizmem. Zmieniający się świat oraz nowe wymagania ewangelizacyjne są okazją do poszukiwania sposobu ukazywania Maryi jako wzoru dla współczesnych wyznawców Chrystusa.

<sup>1</sup> *Matka i Królowa: ku integralnemu i pogłębionemu rozumieniu tytułów maryjnych*, Poznań 2009, s. 10.

Drugą kategorią zainteresowań o. Wojtczaka była mariologia ostatnich papieży. W minionych dwudziestu latach ukazały się następujące publikacje: *Uczennica i matka. Wokół chrystocentryzmu mariologii Jana Pawła II* (Poznań 2005); *Serva Domini. Z maryjnego nauczania Benedykta XVI* (Poznań 2013); *Czule oblicze Matki. Przewodnie motywy mariologii papieża Franciszka* (Poznań 2019); *Maryja w służbie chrześcijańskiego humanizmu. Projekt papieża Franciszka* (Poznań 2022).

Wszystkie te publikacje być może nie wyczerpały całego bogactwa myśli papieży. Stały się jednak przyczynkiem do zrozumienia specyfiki ich nauczania i pojawiających się podstawowych tematów. Celem tej pracy było poszukiwanie nowych impulsów dla współczesnej mariologii i duszpasterskiego działania Kościoła. Jeśli chodzi o ten ostatni cel, prace o. Wojtczaka zawsze miały na uwadze pomoc duszpasterzom w kształtowaniu dojrzałości wiary powierzonym im wspólnotom.

Naukowa praca o. Adama Wojtczak jest skrupulatna, precyzyjna i klarowna. Przypominam sobie zebrania Zakładu Teologii Systematycznej. Kiedy dyskutowaliśmy nad różnymi kwestiami, o. Adam czekał i słuchał. Następnie zdejmował okulary i przedstawiał swój punkt widzenia. Zazwyczaj inny, lepszy i akceptowany przez wszystkich.

Ojciec Adam Wojtczak jest autorem licznych artykułów naukowych, które publikowane były w krajowych i międzynarodowych czasopismach. Jest także promotorem wielu prac magisterskich.

Drogi Adamie, w imieniu całego naszego Towarzystwa oraz własnym pragnę Ci podziękować za wszystkie inicjatywy i działania, które przyczyniły się do rozwoju polskiej teologii, a szczególnie mariologii. Jesteśmy zaszczyceni Twoją obecnością w Gnieźnie i mamy nadzieję, że przyjmiesz – jako dowód uznania – tytuł honorowego członka Towarzystwa Teologów Dogmatyków. Życzymy Ci także zdrowia oraz dalszych sukcesów naukowych na miarę Twojego talentu i dotychczasowych osiągnięć.

Gniezno, 15 września 2025